

**Տ. ԳԱՐԵՒԵԼ ԱԲԵՂԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷՇՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱճԱՐՈՒՄ
ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**

(22 մայիսի 2005 թ.)

«Հասալք թու կեցուցին զրեգ»:
(Դոկ. ԺՀ 42)

«Յանուն Նօր և Որդոյ և Նոգոյն Սրբոյ. ամէն»:

Սիրելի բարեպաշտ ժողովուրդ.

Այսպես է դիմում Շխոս Իրեն մոփեցող մարդուն որպես անմնացորդ նվիրման պարզեցութեան առաջին հայացքից թեև անհարական ուղղվածություն են կրում, սակայն համայն մարդկությանն են ուղղված: Մարդու նորոգումն իրականացվում է Աստծո հեկ հաշփությամբ, որ կապարվում է Աստծո Սիածին Որդու փրկարար հարությամբ, այլ խոսքով՝ մարդու փրկությունն իրագործվում է մեր Տիրոց՝ Շխոս Քրիստոսի նկարմամբ ունեցած հարապես հոյսով, անհուն հավաքով և սիրով:

Ասրված միայն մարդասեր, մարդ միայն ասրվածասեր, Ասրված մարդունն է և մարդն Ասրվումն է. «Կասն մարդոյ Ասրուած մարդացեալ, եւ վասն Ասրուույ՝ մարդ ասրուածացեալ»: Այս խոսքերը ցոյց են տալիս հավաքով ապրելու և գործելու քրիստոնեական ճանապարհը, որովհետք հավաքրով է սկսում քրիստոնեական ճանապարհը: Հավատքով սկըզբնավորվում է ոչ միայն հոգևոր կյանքը, այլև հավաքրով է պայմանավորված հոգևոր կյանքի ողջ ուղին, նրա բարձրացումն ու զարգացումը:

Հավաքրը մեր Տիրոց՝ Շխոս Քրիստոսի Ավելարանի վրա հիմնվում է ներքին վստահությամբ դեպի Տիրոց ճշմարգությունը: Հավաքրով անհավաք դառնում է տաճար Ս. Նոգոյ քնակության և երկնքի թագավորության բնակիչ: Հավաքրով անհավաք ապրում է Աստծո ներկայության երջանկությունը, երջանկություն, որ կոչված է վերականգնելու մարդու նախկին վիճակը և հասպարելու Աստծո փառքը:

Հավաքրը կյանքի գոյագենման նախապայմանն է, հավաքով է, որ հավաքացյալը միանում է Քրիստոսին, մասնակից դառնում Նրա կյանքին՝ հաղորդակից դառնալով Աստծո ճշմարգությունը ճանաչելու ուղուն: Արդարն, հավաքրի ճանաչողությունն է փրկության զիրակցություն շնորհում հավաքացյալին, որի վատ ապացույցն են Տերունական խոսքերը՝ «Հավաքր թու կեցուցին զրեգ»: Հավաքր, որ մարդուն մղում է գյնել կորածը՝ Ասրծուն վայելելու մշտական երջանկությունը և կապարելությունը Քրիստոսի այն պատվիրանի, որ «Արդ, դուք կապարյալ եղեք, ինչպես որ ձեր երկնակոր Հայրն է կապարյալ» (Մտթ. Ե 48):

Հասպարուն հավաքրով է հոգին ձգիում զերազույն բաղծանքի՝ ցանկանում հարապես վորեն մնալ իր Արարի հեկ միավորված և միացած: Հավաքրի մասին բազում վկայություններ կան Դին Կրտակարանում: Նահապեաների և մարզաբների համար հավաքրը դարձավ երանական վիճակին հասնելու ճանապարհ, իսկ Նոր Կրտակարանում այն դարձավ փրկություն՝ կորածը վերագրնելու շնորհ: Մեր Տեր Շխոս Քրիստոսի կողմից կապարված

հրաշագործ թժշկությունները զուգորդվում են հավաքրով։ Իր ասպվածային սրբարար ներգործության համար Շխոս մարդուց պահանջում է փոխադարձ հավաքք, որի միջոցով մարդ մասնակից է դատնում աստվածային գործերին, որ անձատելի են և վեր մտքից ու իմացումից, միայն հավաքրով են հասկանալի և իմանալի։ Հավաքքը ղեպի երկնքի արքայություն գանող նախապայմանն է, որի միջոցով են ձեռք բերվում հոգևոր բարիքներ, հավաքքի միջոցով է տեղի ունենում մարդու ներքին վերափոխման հրաշքը, հրաշքը, որ մեր մեջ սկզբանում է երկնային սերմ հոգևոր պիտարերման համար։

Սակայն եկեր՝ պարզենք, թե ինչ է և ինչպես կարելի է այն ձեռք բերել։ Ըստ Եկեղեցու հայրերի՝ հոգևորի հետ հաղորդակցություն հասպաքելը մարդկային հոգու որոշակի կարողություն և օժբվածություն է, որը գործում է աստվածային շնորհի լուսավորության պայմաններում։ Մարմնավոր գիտությունը գործում է Ասպծո շնորհական լույսի հետ միավորվելով։ Մարդկային հոգու՝ Ասպծո հետ հաղորդակցության մեջ մտնելու այս շնորհական կարողությունը կոչվում է հավաքք, որն այն մեծ լույսն է, որ շողովում է մեր սրբում լուսավորելով մեր կյանքի ճանապարհը։ Հավաքքը շնորհ է մարդու կողման մեջ դրված, որն ուղեկցում է ղեպի աստվածանաշղություն։

Հավաքքի առարկան մեկ և միակ Ասպծած Խնքն է, այն Ասպծո հետ անձնական փոխհարաբերություն հասպաքելու ճանապարհն է, որ հասպաքվել է Շխոս Քրիստոսի փրկազգործությամբ և դարձել մարդկային բնության սեփականությունը։ Փասբորեն հավաքքը մեզ հասպաքում է այն իրողությունների մեջ, որ հույս ունենք ալազայում սպանալու և ալազուցելու այն գործողությունները, որոնց կարարյալ գիտությունը լինելու է զալիքում։ Մարդկային կյանքի ողջ անկախարությունը զախս է հավաքքի պակասությունից։

1. Հավաքքը հոգևոր կյանքի առանցքն է.
2. Քարիքների մայրն է և փրկության ղեղը։ Այն մեզ առաջնորդում է Ասպծո ուղեկցությամբ ղեպի հոգևոր աշխարհ։ Եվ հոգևոր կյանքն էլ սկսվում է այն ժամանակ, երբ մարդն սկսում է լուր հավաքքի ապրել, որ նշանակում է ամեն ինչում կարարելապես վսրահել Ասպծուն և ամեն բան հանձնել Նրա խնամքին։ Մեզ մնում է միայն աներկրա սրբով և լիակատար վսրահությամբ հավաքալ Ասպծուն և խնդրել Նրա թագավորությունն ու արդարությունը։

3. Հավաքքի ճշմարտությունը լույս է մտքի աջքերի համար։

Հավաքքն սկսվում է Քրիստոսի կենդանարար խոսքից, որ Ս. Գրքի միջոցով և Եկեղեցու հայրերի ուղղափառ վարդապետությամբ փոխանցվում է մեզ, որ մեր հավաքքը լինի ոչ թե մարդկային իմաստությամբ, այլ Ասպծո գորությամբ (գլուխ Ա Կորնը. Բ 5)։

Սիրելիներ, եկեր՝ քայլենք այն ճանապարհով, որ մեզ առաջնորդում է ղեպի լույսի և ճշմարտության օրենաներ՝ ժառանգելու խոսքացքած այն հանգիստը, որ դրվում է Հորից՝ հավաքքով Որդուց խնդրելու միջոցով։

Մեր աղոթքն է, որ Հայր Ասպծած Իր գորությունն ու ուժը բնակեցնի մեր մեջ առարությամբ, Որդի Ասպծած Իր իմաստությամբ և զիկությամբ զարդարի մեր կյանքի ճանապարհը և Ս. Հոգին Իր շնորհներով և պարզեներով լուսավորի մեր ընթացքը՝ ժառանգելու աշխարհի սկզբից պատրաստված երկնային հանգստյան օրևանները։

Տիրոջ շնորհն ու խաղաղությունը թող լինի մեզ ամենքիս հետ։ Ամեն։